

บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา
Multimedia computer-assisted instruction with advanced organizer
on asian study

กมลรส กลีบพุ่ม¹ ศิริรัตน์ เพ็ชรแสงศรี² และธนิษฐ์ รัตน์โอฬาร³

Kamonros Kleebputh¹, Sirirat Petsangsi² and Thanin Ratanaolarn³

¹นักศึกษาลัทธิศาสตร์ ค.อ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ³อาจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

late_cream@hotmail.com, kpsirira@kmitl.ac.th, and krthanin@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทานวิทยา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 4 กลุ่ม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง โดยคละกลุ่มไม่เลือกห้องเก่งกว่าหรืออ่อนกว่า เวลาที่ใช้ในการทดลอง 2 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.30-0.80 ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.20-0.50 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 4) แบบประเมินผลคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test แบบ independent samples ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85.78:89.14 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.04:85.21 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา สูงกว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า อาเซียนศึกษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพของบทเรียน

Abstract

The purposes of this research were to; 1) develop and find effectiveness of multimedia computer-assisted instruction with advanced organizer and multimedia computer-assisted instruction without advanced organizer on Asian study, and 2) compare achievement between students learning with multimedia computer-assisted instruction with advanced organizer and students learning with multimedia computer-assisted instruction without advanced organizer on Asian study. The sample was 4 groups of students in grade 3 of Chonprathanwitthaya School, Nonthaburi the samples were purposive sampling random; not depend the type of classrooms. The period of an experiment was 2 weeks. The research instruments included; 1) multimedia computer - assisted instruction with advanced organizer on Asian study 2) multimedia computer-assisted instruction without advanced organizer on Asian study, 3) the achievement test with level of difficulty 0.30-0.80 and the level of discrimination 0.20-0.50, and 0.80 reliability, 4) quality

evaluation forms of the multimedia computer-assisted instruction with and without advanced organizer on Asian study. The statistics used for data analysis included mean, standard deviation, and independent sample t-test. The results of the research were as follows; 1) multimedia computer-assisted instruction with advanced organizer on Asian study has efficiency at 85.78:89.14, 2) multimedia computer-assisted instruction without advanced organizer on Asian study has efficiency at 83.04:85.21, 3) achievement of students learning with multimedia computer-assisted instruction with advanced organizer on Asian study were significantly higher than those learning with multimedia computer-assisted instruction without advanced organizer on Asian study at the .05 level.

Keywords : multimedia computer-assisted instruction; advanced organizer; Asian study; the achievement test; effectiveness of courseware

1. บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ [1] กล่าวว่า การสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้ สู่ประชาคมอาเซียนเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียนในปี 2558

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ และเจตคติ คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน

ณัฐกร สงคราม [2] ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนนานกว่าศตวรรษ คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนการสอน มัลติมีเดียนับเป็นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง พัฒนาการ ของมัลติมีเดียที่ก้าวหน้าขึ้นกว่าในอดีตทำให้กลายเป็นสื่ออันดับต้นๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคปัจจุบัน ศักยภาพของมัลติมีเดีย ในปัจจุบันทำให้สื่อประเภทนี้มีประสิทธิภาพสูงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ผู้สอนสามารถผลิตได้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถนำมาศึกษาได้อย่างสะดวก ความต้องการ นำมัลติมีเดียไปใช้ในการเรียนการสอน โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเน้นการมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ ทั้งการ มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบทเรียน นักเรียนสามารถควบคุมลำดับการเรียนรู้การเลือกเนื้อหาบทเรียน การกำหนดเส้นทางการศึกษาบทเรียน การทำกิจกรรมในบทเรียนการตรวจสอบความก้าวหน้า และการทดสอบ

รูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้าเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระของผู้สอนในลักษณะของการเริ่มต้นที่อาจใช้การบรรยายหรือการให้หลักการที่แสดงมโนคติที่ครอบคลุมแก่นักเรียน เพื่อพัฒนามีความหมายให้นักเรียนได้มีโครงสร้างของความรู้ (Cognitive structures) และเพิ่มให้แข็งแกร่งหรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น และครอบคลุมเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ (Progressive differentiation) จากความหมายของมโนทัศน์ล่วงหน้าที่แคลงอย่างกระจ่างชัดขึ้นเป็นลำดับและต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ผู้สอนนำเสนอ (ความรู้ใหม่) กับความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่ในโครงสร้างของความรู้เดิมได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเข้าใจและมีความคงทนในการเรียนรู้ จากปัญหาดังกล่าวจึงนำไปสู่ความสนใจในการหาแนวทางพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่องอาเซียนศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับอาเซียนศึกษา และบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และรูปแบบการเรียนการสอนด้วยวิธีต่างๆ พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น ไม่เกิดการเบื่อหน่ายในการเรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง และไม่กำหนดเวลาในการเรียนช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี นอกจากนี้การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีรูปแบบการให้ข้อมูลป้อนกลับช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเรื่อง อาเซียนศึกษาและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียน

ศึกษา

2. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา กับ บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

3. สมมติฐานของการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80:80

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80:80

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา สูงกว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา โดยใช้แนวคิดของทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียกระบวนการ 9 ขั้นตอนของกาเย่ [3] ในการออกแบบและพัฒนาบทเรียน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ได้รับความสนใจ (Gain Attention)
  - ขั้นตอนที่ 2 บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objective)
  - ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge)
  - ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information)
  - ขั้นตอนที่ 5 ชี้แนวทางการการเรียนรู้ (Guide Learning)
  - ขั้นตอนที่ 6 กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response)
  - ขั้นตอนที่ 7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback)
  - ขั้นตอนที่ 8 ทดสอบความรู้ใหม่ (Assess Performance)
  - ขั้นตอนที่ 9 สรุปและนำไปใช้ (Review and Transfer)
- และการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียใช้แนวคิดพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ วัณชัย ประสารสอย [4] กล่าวว่า

การนำเสนอให้เหมาะสมกับพฤติกรรมและการตอบสนองของผู้ใช้บทเรียน มีขั้นตอนการสร้างอยู่ 8 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์ทั่วไป (Goal Objective)
  - 2) รายละเอียดของเนื้อหาวิชา (Content Specification)
  - 3) วิเคราะห์เนื้อหาวิชา (Content Analysis)
  - 4) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objectives)
  - 5) กลยุทธ์การสอนและนำเสนอ (Teaching Strategies & Models of Delivery)
  - 6) ออกแบบและลงมือสร้างบทเรียน (Design & Implementation)
  - 7) นำเสนอต่อผู้เรียน(Delivery)
  - 8) การวัดและประเมินผล (Evaluation)
- และ ทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า รูปแบบการสอนนี้ Joyce and Weil [5] ได้พัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยแนวคิดของ Ausubel เกี่ยวกับการจัดเนื้อหาวิชา (Subject Matter) โครงสร้างทางสติปัญญา (Cognitive Struture) เพื่อให้เกิดการรับรู้ในการเรียนอย่างกระฉับกระเฉง (Active Reception Learning) โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า (Advance Organizer) รูปแบบการสอนนี้ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ระยะ (Three Phases of Activity) คือ

ระยะที่ 1 การนำเสนอสิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า (Presentation of Advance Organizer) ประกอบด้วย

1. ระ บุด ต ประ สก ค์ ของ บ ท เรี ย น ที่ ช้ ด เจ น
2. นำเสนอสิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้
  - ระบุลักษณะเฉพาะทั้งหมด
  - ให้ตัวอย่างหลายตัวอย่าง
  - ให้ภาพรวมของสิ่งที่จะเรียน
  - การย้ำและทบทวน

3. ตระหนักถึงความรู้เดิมของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องว่ามีเพียงพอหรือไม่

ระยะที่ 2 การเสนอกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน (Presentation of task or materials) ประกอบด้วย

1. เสนอสื่อการสอนที่มีการจัดระบบของกิจกรรมการเรียนรู้ เป็น ลำ ดั บ อ ย่ า ง เหม า ะ สม ช้ ด เจ น
2. ทำให้ผู้เรียนคงความสนใจตลอดเวลา

ระยะที่ 3 การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการระบบการเรียนรู้ (Strengthening cognitive structures) ประกอบด้วย

1. ใช้หลักการบูรณาการความรู้ให้กลมกลืน
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีการเรียนอย่างกระฉับกระฉ่าง
3. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเนื้อหา
4. ช่วยขยายความให้ชัดเจน กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละระยะ จะช่วยเพิ่มความชัดเจนและความคงทนให้กับเนื้อหาใหม่ โดยเชื่อมโยงความรู้ใหม่ให้เข้ากับความรู้และประสบการณ์เดิมในโครงสร้างทางสติปัญญาที่มีอยู่

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทานวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 591 คน จำนวน 12 ห้องเรียน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทานวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง โดยผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ที่มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกัน โดยคณะผู้วิจัย ไม่เลือกห้องเก่งกว่าหรืออ่อนกว่า

5.3 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ (1) บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย โดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา (2) การเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อาเซียนศึกษา

5.4 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาเรื่อง อาเซียนศึกษา โดยการสร้างและนำเสนอด้วยโปรแกรม Authoring System ประกอบด้วยบทเรียน 2 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 กำเนิดอาเซียน และหน่วยที่ 2 คำทักทายในอาเซียน

5.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 2 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 2 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 กำเนิดอาเซียน และหน่วยที่ 2 คำทักทายในอาเซียน ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยจากการประเมิน คือ 4.43 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม คือ 0.28 และแบบประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ค่าเฉลี่ยจากการประเมิน คือ 4.42 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม คือ 0.58

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 2 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 กำเนิดอาเซียน และหน่วยที่ 2 คำทักทายในอาเซียน ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยจากการประเมิน คือ 4.25 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม คือ 0.43 และแบบประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่อ ค่าเฉลี่ยจากการประเมิน คือ 4.29 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม คือ 0.57

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง อาเซียนศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.30-0.80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20-0.50 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

4. แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ซึ่งผลจากการประเมินมาพิจารณาหาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต [6] โดยในการแปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.50-5.00	หมายถึง บทเรียนมีคุณภาพดีมาก
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50-4.49	หมายถึง บทเรียนมีคุณภาพดี
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.50-3.49	หมายถึง บทเรียนมีคุณภาพปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.50-2.49	หมายถึง บทเรียนมีคุณภาพพอใช้
คะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00-1.49	หมายถึง บทเรียนมีคุณภาพควรปรับปรุง

เกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียผู้วิจัยกำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ผลการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิตสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า ค่าเฉลี่ยจากการประเมิน 4.42 และบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า ค่าเฉลี่ยจากการประเมิน 4.29

7. เก็บรวบรวมข้อมูล

7.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบ Randomized Control Group Posttest - only Design [7] ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทดลองที่แบบสุ่มตัวอย่างจากประชากร แล้วแบ่งเป็นสองกลุ่ม โดยที่กลุ่มหนึ่งใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า และอีกกลุ่มหนึ่งไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีการวัดหลังการทดลองครั้งเดียว มีลักษณะดังนี้

E (R)	X	O1
C (R)	-	O2

X คือ การใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า (Treatment)

R คือ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม (Random assignment)

E คือ กลุ่มทดลอง (Experimental group)

C คือ กลุ่มควบคุม (Control group)

O1,O2 คือ การสอบหลังจากที่ทำการทดลองในกลุ่มทดลองและ ในกลุ่มควบคุม (Posttest)

7.2 ขั้นตอนการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ไปทดลองกับนักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 จำนวน 47 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

2. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่องอาเซียนศึกษา ไปทดลองกับนักเรียนของโรงเรียนชลประทานวิทยาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 จำนวน 46 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

3. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3 จำนวน 23 คน โดยอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์หลักเกณฑ์การให้คะแนนและประโยชน์ที่ได้รับจากบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเมื่อนักเรียนศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียและทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 4

4. นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 4 จำนวน 22 คน โดยให้นักเรียนเรียนตามแผนการเรียนการสอนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เมื่อนักเรียนศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียและทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนนำไปเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 3

5. ตรวจสอบและให้คะแนนจากการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นและนำผลที่ได้มาตรวจมาวิเคราะห์ค่าสถิติ และทดสอบสมมติฐาน

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์

มัลติมีเดีย เรื่อง อาเซียนศึกษา (E_1 ; E_2)

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทดลอง โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทดลอง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t-test แบบ Independent sample

9. ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง อาเซียนศึกษา

ตารางที่ 1 แสดงการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

การทดสอบ	n	S	ร้อยละ
ระหว่างเรียน(E_1)	47	16.95	85.78
หลังเรียน(E_2)	47	17.82	89.14

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา พบว่า ค่าสถิติจากแบบทดสอบ

ระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 85.78 และค่าสถิติจากแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 89.14 ซึ่งได้ประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80:80 หรือกล่าวอีกในหนึ่งได้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80:80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 แสดงการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	ร้อยละ
ระหว่างเรียน(E_1)	46	16.60	83.04
หลังเรียน(E_2)	46	17.04	85.21

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา พบว่า ค่าสถิติจากแบบทดสอบระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 83.04 และค่าสถิติจากแบบทดสอบหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 85.21 ซึ่งได้ประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80:80 หรือกล่าวอีกในหนึ่งได้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80:80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้ และไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา

กลุ่มผู้เรียน	n	$\bar{X}$	SD	Levene's Test		df	t	Sig.
				F	Sig.			
ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า	23	18.08	1.47	2.69	115	43	6.64	.00*
ไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า	22	15.50	1.10					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 18.08 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.47 ส่วนกลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 15.50 และมีความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.10 เมื่อนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติ t-test for independent sample เกี่ยวกับความเท่ากันของความ

แปรปรวนของกลุ่มประชากรด้วยสถิติLevene's Test พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.10 แสดงว่าทั้งสองกลุ่มมีความแปรปรวนเท่ากัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้สถิติ Pooled variance t-test ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่เรียนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้าสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 หรือกล่าวอีกในหนึ่งได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา สูงกว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษาซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

10. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สรุปได้ดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85.78: 89.14
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 83.04: 85.21
3. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

11. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาดูด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80:80 ทั้งนี้เนื่องจาก บทเรียนที่นำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านโปรแกรมนำเสนอ ทั้งการเรียนการสอน การทบทวน และการวัดผล และการนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะสื่อหลายๆ อย่างผสมผสานกัน ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพวิดีโอเสียง และการโต้ตอบ โดยนักเรียนสามารถใช้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยตนเองตามความสามารถของนักเรียน โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและอำนวยความสะดวก ผู้วิจัยได้นำไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การทดลองขั้นตอนสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่งพบว่า นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเป็นอย่างดี แต่รูปแบบตัวหนังสือบางจุดยังอ่านยาก ผู้วิจัยจึงได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ และนำการปรับปรุงแก้ไขในบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเพื่อการทดลองในครั้งต่อไป 2) การทดลองขั้นตอนสอบกลุ่มย่อย ทดลองกับผู้เรียน 6 คน พบว่า นักเรียนชอบเทคนิคที่ผู้วิจัยได้ทำในบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นอย่างดี 3) การทดลองขั้นตอนสอบเชิงปฏิบัติการ ทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทานวิทยา พบว่า นักเรียนมีความสนใจเป็นอย่างดีเหมือนกับการทดลองที่ผ่านมา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ จันทร์งาม [8] ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามรูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า (advance organizer model) เรื่อง ปริมาตรและพื้นที่ผิว พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพของบทเรียนเท่ากับ 84.34/84.62 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80:80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยไม่ใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เรื่อง อาเซียนศึกษา ตามขั้นตอนแนวคิดการออกแบบบทเรียนดัดแปลงมาจากกระบวนการสอนตามทฤษฎีของ Gagne' Briggs มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย และแนวคิดการออกแบบบทเรียนเพิ่มเติม นั่นก็คือ การใช้สิ่งช่วยจัดมโนติ (concept)ล่วงหน้า (Advance Organizer) นำมาพัฒนาในบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Joyce and Weil (1996) ได้พัฒนารูปแบบโดยใช้แนวคิดของ Ausubel เกี่ยวกับการใช้สิ่งช่วยจัดมโนติ (concept)ล่วงหน้า (Advance Organizer) เพื่อการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Verbal Learning) Ausubel เชื่อว่าการเรียนรู้จะมีความหมาย และทำให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจได้ เมื่อสิ่งที่เรียนรู้สามารถเชื่อมโยงกับความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ในการดำเนินการสอนเนื้อหาสาระความรู้ใหม่ ผู้สอนควรวิเคราะห์สาระที่จะนำเสนอแล้วจัดทำเป็นแผนผังมโนติ (concept map) ของสาระนั้น โดยอาจใช้หลักการของการสร้างผังมโนติ (concept Mapping Approach) หรือทำเป็นข้อสรุปของสาระที่กว้างและครอบคลุมมโนติย่อยที่จะสอน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองดี พันขุนทด[9] ได้ศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการสอนแบบการนำเสนอโนมิตีล่วงหน้าในบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อการฝึกอบรม เรื่องการใช้เครื่องบรรจุหลอดอัดโนมิตี พบว่า ผลสัมฤทธิ์การของพนักงานที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อการฝึกอบรมที่การประยุกต์การทางเรียนแบบการนำเสนอโนมิตีล่วงหน้า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า พนักงานที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อการฝึกอบรมที่ไม่มีการประยุกต์การทางเรียนแบบการนำเสนอโนมิตีล่วงหน้า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้

1. ก่อนการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดีย ควรแนะนำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการใช้สื่อ และทำความเข้าใจกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้

2. ขณะที่ผู้เรียนใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ผู้สอนควรควบคุมดูแลผู้เรียนให้เป็นไปตามการสอนและตามเวลาที่กำหนด เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนขาดความสนใจในการใช้สื่อ

3. ด้านเนื้อหาควรจัดภาพประกอบ ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาให้มากขึ้น มีรูปแบบให้แตกต่างกันออกไป เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจ สนุกสนานไม่เกิดความเบื่อหน่ายในบทเรียน จึงควรสร้างสื่อในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ให้มีหลายรูปแบบ ระบบเสียงควรให้มีเสียงที่ชัดเจนสม่ำเสมอ และมีความสมบูรณ์ในระบบต่าง ๆ

4. ส่งเสริมและจัดอบรมในเรื่องการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียให้ผู้สนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนาสื่อในหลาย ๆ รูปแบบ และใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนระบบมัลติมีเดียให้กว้างขวางมากขึ้น

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในรายวิชาของสาระการเรียนรู้อื่นๆ ให้มีมากขึ้น เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความสนใจ และเกิดองค์ความรู้ในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

2. ควรนำ CAI มาประยุกต์ใช้กับระบบเอ็มเลิร์นนิง (M-learning) การเรียนการสอนผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ มาใช้ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เพื่อเสริมการเรียนรู้โดยนักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลา

3. ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียร่วมกับเทคนิคการสอนแบบอื่นอีก เช่น แบบค้นพบ แบบสืบสวนสอบสวน แบบรอบรู้ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. **แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [2] ญัฐกร สงคราม. 2553. **การออกแบบและพัฒนา มัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] Gagne'. R.M. (1997) **The Conditions of Learning and theory of instruction**. New York: Holt, Rinehart & winson
- [4] วุฒิชัย ประสารสอย. 2543. **บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน:นวัตกรรมเพื่อการศึกษา**. กรุงเทพฯ: วี.เจ. พรินตติ้ง.
- [5] Joyce and Weil (1996) **Models of Teaching**. 5th ed. Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- [6] เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528. **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [7] สิริวรรณ จันทรงาม. 2548. **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามรูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า (advance organizer model) เรื่อง ปริมาตรและพื้นที่ผิว**. ปริญญาโทบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [8] สิริวรรณ จันทรงาม. 2548. **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามรูปแบบการสอนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนคติล่วงหน้า (advance organizer model) เรื่อง ปริมาตรและพื้นที่ผิว**. ปริญญาโทบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [9] ทองดี พันขุนทด. 2557. **การใช้รูปแบบการสอนแบบการนำเสนอโมเดลล่วงหน้าในบทเรียนคอมพิวเตอร์เพื่อการฝึกอบรม เรื่องการใช้เครื่อง บรรจุหลอดอัดโน้มนั้ติ**. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 13(1) ,น.29-36.